

II

SUNCE KAO IZVOR ENERGIJE

ledena doba; i kada su goreli celi kontinenti. Sve je to Gea uspela da nadvlada. Da li je danas „majčica Gea nešto drukčija nego li je bila“ – kako kaže Silvije Strahimir Kranjčević?

Nalazimo se tek na početku spoznaje kako taj kompleksni organizam dejstvuje, ali je sasvim jasno da je sve do sada, dok čovekova intervencija nije postala primetna i odlučujuća, Gea obezbeđivala idealne uslove za razvoj ljudske vrste. Održati to nasleđe je možda najveća obaveza koju čovek ima prema prirodi, pa i prema samom sebi.

No Sunce nas ne navodi samo na humanitarna i filozofska razmišljanja ove vrste. Ono nam pruža i realnu šansu da u velikoj meri uskladimo svoje potrebe i svoje želje s onim što godi našoj rodnoj planeti Zemlji, i da se pokažemo dostojnim jedinstvenog nasleđa. Sa šireg gledišta, odista, suncani zraci postaju zraci nade, i to ne samo u figurativnom smislu.

Pa pogledajmo šta nam sve Sunce nudi.

*Jer evo sunce izlazi na tvrđi svoje,
hoteci osvetliti svu Vaseljenu.*

Arhiepiskop Danilo

U grčkoj mitologiji postoji divna priča o tome kako su ljudi došli do vatre. Prometej, lik božanskog porekla i ljudskih osobina, želeći da ljudima olakša život, a suprotno odluci bogova da im se uskrati vatra, pripaljuje bukjinju na Suncu i donosi vatru na zemlju. Za tu svoju drskost biva surovo kažnjen – prikovan na kavkasku stenu i ostavljen na milost lešinarima.

Ovom slikovitom pričom Grci su ovekovečili taj neobično značajni događaj kada je primitivni čovek počeo da se služi vatrom, da sam stvara ono što je bilo privilegija bogova ili, kako bi moderni čovek rekao, privilegija prirode. Život je postao mnogo lakši kad se vatra mogla po volji proizvoditi, kad se moglo praviti malo sunce, istina slabo i sićušno u poređenju s pravim, ali često od životnog značaja.

I vekovima se verovalo, zaista, da čovek, paleći drvo ili ugadj, uspešno imitira sunčanu vatru. No bila je to zabluda. Tek u naše doba na Zemlji je, prvi put otkako ona postoji, zapaljena prava sunčana vatra.

Jer Sunce nije obično užareno telo koje postepeno sagoreva. Ono je pre laboratorija u kojoj se odvijaju najsofisticiraniji procesi, kakve su u stanju da izvedu, uz gigantske napore, jedino atomski naučnici. U pitanju je...

Ali treba da prevalimo dobar put da bismo saznali šta se dešava u toj dalekoj i čudesnoj tvorevini prirode, koju u naše doba nauka pokušava da razume i prevaziđe.